

a další duchovní vedení najde mezi pohrdanými Bratřími. Četba bratrských spisů a pak osobní poznání sboru, patrně litomyšlského, rozhodlo snad ještě v roce, kdy se Lukáš stal bakalářem [1481], o jeho vstupu do Jednoty, jejíž tehdejší zásady a řády přijal s plným souhlasem. Zprvu mu bylo jako onomu muži v podobnosti, jenž koupil pole, v němž se tajil poklad. Skutečně se ho dokopat stálo Lukáše podle jeho přiznání ještě mnoho bolestné práce. Tím spíše se prohluboval v poznání, že základem theologického růstu je „pravá maličkost“.

Obecenství ráz víry Lukášovy mohlo jen podepřít, že nevstupoval do Jednoty z přátelského pražského kruhu sám. Zatím co Jakub ze Stříbra i Viktorin ze Všehrd zůstali v církvi podobojí, třeba jevíli přejný zájem o Bratry, rozhodl se k přístupu mezi ně i Vojtěch, po čase také Lukášův starší bratr *Jan Černý-Niger*, jenž dobrému jménu Jednoty po léta sloužil jako věhlasný lékař, a *Vavřinec Krasonický*. Vavřinec byl asi o něco starší než Lukáš, stal-li se bakalářem již r. 1479. Přijal pak kněžské svěcení snad od italského biskupa Augustina Luciana, jenž r. 1482 přišel do Čech a působil zde jako světicí biskup mezi podobojími do své smrti [1493]. Jako člen studentské koleje byl i Vavřinec zaujat Chelčickým, zvláště jeho „Postilou“. Bratry, které mu někteří mistři chválili, vyhledal v Litomyšli. Získal si jejich důvěru, takže jej vybídli, aby se mezi nimi stal knězem. Ačkoli nedorostl významu Lukášova, zasloužil se i on velice o vnitřní růst Jednoty. Posloužil jí i jako historik spisem „O učených“, jenž tvoří důležitý pramen pro poznání jejích počátků.

Také *M. Havel* našel do Jednoty cestu a uplatnil se v ní jako učitel v bratrské koleji, zřízené v Brandýse n. Orlicí štědrostí zejména B. Klenovského.

O PRVOTNÍCH rádech Jednoty byla řeč při sdělení obsahu svolení na horách rychnovských z r. 1464. Od té doby přibyl mezi Bratřími vlastní sbor kněží. *Kněží* byli vybíráni souhlasnou volbou starších Bratří a sboru. I ženatý mohl být na kněze zřízen, zřízeným však nebyla ženitba povolována. Diasporní ráz sborů vedl k tomu, že bratrský kněz zprvu neměl stálého bydliště. Pro-

vinilemu knězi mohl být úřad odňat, kajícímu po zjevném po-
lepšení opět vrácen. Vedle kněží jsou brzy [kladským výsledkem
z r. 1480] dosvědčeni *jáhnové*, od počátku asi činní jako pomocníci
kněží v duchovenské práci. Úřad jáhna souvisel snad již s funkcí
onoho tovaryše, přidělovaného knězi na jeho pastýřské cesty
[1464]. Roku 1490 se jmenují *pomocníci a soudcové* Jednoty. Jde
snad o dvojí označení téhož úřadu, jež zastávali vybraní laičtí
údobové sboru. Z nich a nikoli z kněží měli být voleni správcové
almužen pro sbor nebo pro širší okrsek. Z almužen byli pod-
porováni především kněží a poslové k Bratřím, pak i chudí
údobové.

Mezi kněžími měla vládnout láska a svornost, bez povyšo-
vání jedněch nade druhé, ve vzájemné péči a napomínání.
Prvenství držel patriarchálně B. Matěj. Všichni, učení i neučení,
byli zavazováni ku poslušenství B. Matějovi biskupu podobně
jako římská církev k papeži se zavazuje, neb byl u veliké vážnosti
ode všech v Jednotě, vzpomíná na tu dobu po čtyřiceti letech
V. Krasonický [O uč. 14a], jistě s nadsázkou. K radě si volil kruh
Bratří, kněží i laiků, jakožto Starších. Starší znamená v mluvě té
doby představeného či nadřízeného vůbec. Z původního věcného
označení tohoto ústředí vzniklo později jméno *Úzká rada*, odlišu-
jící kruh Matějových rádců od široké rady, kterou tvořil sněm.
Sněmu se účastnili všichni kněží spolu s jinými pracovníky ve
sborech. Čím důležitější bylo jednání, tím širší zastupitelstvo bylo
svoláváno; jindy opět tvořila sněm poněkud rozšířená Úzká rada.
Sněm zasedal spíše podle potřeby nežli v pravidelných lhůtách.
Projednával všechno, co se Jednoty týkalo, ať šlo o učení či o řády,
o bohoslužebné pořádky či o kázání nebo o orientaci vůči okolí.

Vedle kněží se dosti dlouho, až do 16. století, uvádějí *učitelé*.
Pokud není obou pojmenování užito souznačně, jde patrně
o laické kazatele. Členové Úzké rady zvou se také zpovědníky
[tak Eliáš a Klenovský r. 1494]; patrně vzhledem k pastýřské
péči, která jim byla zvláště uložena.

Kněžím byla svěřena pastýřská péče a bohoslužebné úkony.
Především služba svátostmi. *Křest*, jak už pověděno, byl odkládán
do dospělosti; teprve r. 1478 přijali Bratří křest dětí v Jednotě